

ALGEMENE LEVERINGSVOORWAARDEN

Van: **F. de Graauw V.O.F.**, gevestigd en kantoorhoudende te 5374 BM Schaijk, Europaplein 8, ingeschreven in het handelsregister bij de Kamer van Koophandel onder nummer: 16018914.

Artikel 1. Werkingsfeer en definities

1. Deze algemene voorwaarden zijn van toepassing op alle (rechts)handelingen van F. de Graauw V.O.F. (hierin: 'De Graauw'), zoals aanbiedingen, overeenkomsten of aanvaarding van opdrachten in het kader van (raam)overeenkomsten, en prevaleren óók boven de algemene voorwaarden van de klant indien De Graauw de toepasselijkheid daarvan niet uitdrukkelijk heeft afgewezen. Een verwijzing door de klant naar eigen inkoop-, aanbestedings- of andere voorwaarden wordt door De Graauw niet aanvaard.
2. Naast en in aanvulling op het bepaalde in lid 1 zijn deze algemene voorwaarden van toepassing indien de klant de gelding ervan in eerdere overeenkomsten met De Graauw heeft aanvaard.
3. De klant aanvaardt de gelding van deze algemene voorwaarden op alle toekomstige transacties met De Graauw.
4. Aan de volgende in deze algemene voorwaarden met een hoofdletter gebezigde woorden wordt de bijbehorende betekenis toegekend:
 - a) Overeenkomst: de overeenkomst tussen klant en De Graauw waarop deze algemene voorwaarden van toepassing zijn.
 - b) Werkzaamheden: het geheel van ontwerp-, installatie- en onderhoudswerkzaamheden - met inbegrip van de levering van goederen en diensten - dat De Graauw moet verrichten om te bewerkstelligen dat de technische installatie bij de oplevering en, indien overeengekomen gedurende de onderhoudsperiode, aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen beantwoordt.

Artikel 2. Aanbieding

1. De aanbieding van De Graauw is vrijblijvend. De Graauw kan zijn aanbieding nog vlak na ontvangst van de aanvaarding daarvan herroepen tenzij die aanbieding een termijn voor aanvaarding bevat en de termijn nog niet is verstreken.
2. De inhoud van alle aanbiedingsdocumenten, zoals tekeningen, beschrijvingen of specificaties, is zo nauwkeurig mogelijk, doch is niet bindend.
3. De klant dient de informatie uit de aanbiedingsdocumenten vertrouwelijk te behandelen en mag deze niet voor eigen gebruik of gebruik door derden aanwenden of aan derden bekend maken.
4. Indien op basis van de aanbiedingsdocumenten geen Overeenkomst tot stand komt, dienen al deze documenten op eerste verzoek van De Graauw terstond door de klant en voor zijn rekening en risico te worden geretourneerd aan het adres van De Graauw.
5. Indien op basis van een aanbieding van de technisch aannemer geen Overeenkomst tot stand komt heeft De Graauw ten laste van de klant recht op een redelijke vergoeding van de aan haar prijsaanbieding verbonden kosten, zoals de kosten van ontwerpen of begroten, conform artikel 7:405 van het Nederlands Burgerlijk Wetboek. Betaling van de verschuldigde aanbiedingskosten vindt plaats binnen 2 weken na de datum van de betreffende factuur.

Artikel 3. Verplichtingen van De Graauw

1. De Graauw is verplicht de klant te waarschuwen indien de door of namens de klant vervaardigde vraagspecificatie, of opdracht, of overeenkomst, of de informatie, gegevens of goederen die de klant ter beschikking stelt of de wijzigingen die de klant opdraagt klaarblijkelijk zodanige fouten bevatten of gebreken vertonen, dat hij in strijd met de eisen van redelijkheid en billijkheid zou handelen als hij zonder waarschuwing bij het verrichten van Werkzaamheden daarop zou voortbouwen.
2. De Graauw is evenwel niet verder gehouden dan een globale toetsing van door of vanwege de klant verstrekte informatie, ontwerpen, tekeningen, berekeningen en bestekken aan de normen van het installatie vak. De controle door De Graauw van door de klant te leveren goederen zal niet meer omvatten dan een visuele inspectie op uitwendige schade voor zover dat bij verpakte goederen redelijkerwijs mogelijk is, controle van nummers en afmetingen en voor zover mogelijk, de verificatie van de paklijsten.
3. De Graauw zal zich naar beste vermogen inspannen om de Werkzaamheden uit te voeren; de reikwijdte van zijn verplichtingen is echter mede afhankelijk van de mate van inbreng en invloed van de klant c.q. van de door of namens de klant ingeschakelde derde(n).
4. De Graauw is verplicht datgene te doen wat naar de aard van de Overeenkomst door de wet, de eisen van redelijkheid en billijkheid of het gebruik wordt gevorderd.

5. De Graauw zorgt er voor, dat hij op de hoogte is van de voor de Werkzaamheden van belang zijnde wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, alsmede van de voorschriften van bijzondere aard, zoals technische of industriële normen.

6. De Graauw is verplicht de Werkzaamheden zodanig te verrichten dat de installatie voldoet aan de uit de Overeenkomst voortvloeiende eisen. De hier bedoelde eisen omvatten eisen die voortvloeien uit het normale gebruik waarvoor de installatie bestemd is, alsmede de eisen die voortvloeien uit het bijzondere gebruik dat van de installatie zal worden gemaakt, doch uitsluitend voor zover die laatste eisen in de Overeenkomst schriftelijk zijn vastgelegd.

Artikel 4. Verplichtingen van de klant

1. De klant zorgt er voor, dat De Graauw tijdig beschikt over alle (technische) informatie, gegevens, beslissingen en wijzigingen die noodzakelijk zijn om De Graauw in staat te stellen de Werkzaamheden conform de Overeenkomst te realiseren. De klant is verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van deze informatie, gegevens, beslissingen en wijzigingen.

2. De klant zorgt er voor, dat De Graauw tijdig over alle goederen beschikt waarvan in de Overeenkomst uitdrukkelijk is bepaald dat die door of namens de klant ter beschikking zullen worden gesteld. De klant is er voor verantwoordelijk indien deze goederen niet deugdelijk of ongeschikt zijn.

3. De klant vrijwaart De Graauw voor aanspraken van derden in verband met de in lid 1 en 2 bedoelde informatie, gegevens, beslissingen, wijzigingen en goederen.

4. De klant zorgt er voor, dat De Graauw tijdig beschikt over de vergunningen, ontheffingen, beschikkingen of toestemmingen die noodzakelijk zijn voor de opzet van de Werkzaamheden of het gebruik van de installatie en waarvan is overeengekomen dat die door of namens hem ter beschikking zullen worden gesteld. Bij het verkrijgen hiervan zal De Graauw naar vermogen de klant de noodzakelijke medewerking verlenen. Indien de klant in de nakoming van deze verplichting tekortschiet, kan De Graauw de Overeenkomst krachtens artikel 11 lid 5 ontbinden en aanspraak maken op schadevergoeding.

5. De klant zorgt tijdig voor de kosteloze beschikking over en vrije toegang tot het terrein, het gebouw en de locatie waarop of waarin de Werkzaamheden moeten worden verricht, voor schone, veilige en gezonde omstandigheden, alsmede geschikte bergruimte aldaar.

6. De klant is verantwoordelijk voor de toestand van de gebouwen/locaties waar en de installaties of delen daarvan rondom, waaronder, waarin of waarboven de Werkzaamheden worden verricht, alsmede voor de omstandigheden die de uitvoering van de Werkzaamheden verhinderen of ernstig belemmeren. De klant is verplicht De Graauw en diens personeel tijdig voor gevaarlijke situaties te waarschuwen.

7. De klant zorgt er voor dat op de locaties waar de Werkzaamheden worden verricht De Graauw tijdig, kosteloos en met leveringsgarantie kan beschikken over de benodigde (nuts)voorzieningen, zoals elektriciteit, (drink)water, gas, perslucht, telecom of rioleringsaansluiting.

8. De klant is verantwoordelijk voor de aansluiting van de installatie op de openbare netwerken. De Graauw zal naar beste vermogen de klant de medewerking verlenen die noodzakelijk is voor het aanvragen van deze aansluiting.

9. De klant zorgt tijdig voor informatie over de aard en inhoud van de werkzaamheden van nevenaannemers en andere derden die door hem worden ingeschakeld, het voorziene tijdstip waarop zij worden verricht, alsmede de coördinatie daarvan, zodat De Graauw in zijn aanbieding met deze informatie rekening kan houden. Uitsluitend de klant is verantwoordelijk voor de coördinatie van deze werkzaamheden, voor zover niet iets anders is overeengekomen.

10. De klant is verantwoordelijk voor de vertraging en/of kosten die hun oorzaak vinden in de werkzaamheden van nevenaannemers en die niet aan De Graauw kan worden toegerekend. Schade die door de werkzaamheden van nevenaannemers aan de installatie ontstaat, komt voor rekening van de klant.

11. De klant is verplicht De Graauw schriftelijk en binnen bekwame tijd te waarschuwen, indien hij een tekortkoming van De Graauw daadwerkelijk heeft opgemerkt of zich daarvan bewust moet zijn geweest.

12. De klant is aansprakelijk voor de (bodem)verontreinigingen, milieubelastende stoffen en/of bacteriën die tijdens de uitvoering van de Werkzaamheden worden aangetroffen, zoals asbest of legionella. De klant kan De Graauw opdragen om de aangetroffen verontreinigingen, stoffen en/of bacteriën te verwijderen door middel van een wijziging krachtens artikel 13. Ongeacht of De Graauw deze opdracht uitvoert, heeft hij recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.

13. De klant is verantwoordelijk voor de goederen die hij heeft voorgeschreven of van een voorgeschreven leverancier moeten worden betrokken, alsmede voor hun niet of niet tijdige levering.

14. De klant is verantwoordelijk voor hulppersonen, zoals onderaannemers of leveranciers die hij heeft voorgeschreven. De Graauw is niet verplicht om deze zelfstandige hulppersonen te contracteren, indien de klant de contractvoorwaarden van deze hulppersonen niet wenst te accepteren. Indien de voorgeschreven hulppersoon niet, niet tijdig of niet deugdelijk presteert, heeft De Graauw recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.

15. De klant is buiten de werktijden van De Graauw verantwoordelijk voor de goederen en eigendommen van de technisch aannemer, zoals materialen, werktuigen of gereedschappen, die op het werk zijn aangevoerd.

16. De klant is verantwoordelijk voor de vertragingen en/of kosten als gevolg van de naleving van wettelijke voorschriften en beschikkingen van overheidswege, alsmede van voorschriften van bijzondere aard, zoals technische en industriële normen, die na de aanbidding worden gewijzigd of in werking treden.

17. Het is de klant niet toegestaan om De Graauw, zijn personeel of diens hulppersonen aanwijzingen te geven die niet in verband staan met de Werkzaamheden of strijdig zijn met de aard van de Overeenkomst. De klant dient de Werkzaamheden van de technisch aannemer zo weinig mogelijk te verstoren.

18. De klant staat De Graauw toe om op schuttingen en afrasteringen, die dienen ter afsluiting van het gebouw of de plaatsen waar de Werkzaamheden worden verricht, alsmede elders op het werkterrein aanduidingen van zijn naam en bedrijf of reclame aan te brengen.

19. De klant is verplicht om zowel alle goederen van De Graauw als de goederen van hemzelf die op grond van de Overeenkomst moeten worden afgeleverd in ontvangst te nemen zodra deze hem ter beschikking zijn gesteld.

20. De klant is verplicht alle (bedrijfs)gegevens van De Graauw dan wel alle in verband met de Overeenkomst van De Graauw ontvangen informatie vertrouwelijk te behandelen. Het is de klant verboden deze gegevens en informatie voor eigen gebruik of gebruik door derden aan te wenden of aan derden bekend te maken. Bij overtreding van de in dit lid opgenomen verplichting verbeurt de klant een onmiddellijk opeisbare boete ten belope van € 50.000,00 (zegge: vijftigduizend euro) onverminderd het recht van De Graauw om schadevergoeding te vorderen.

21. De klant voldoet de door hem aan De Graauw verschuldigde bedragen volgens de overeengekomen betalingsregeling ook wanneer de klant recht heeft op schadevergoeding krachtens artikel 16.

Artikel 5. Verzekering van de klant

1. De klant is verplicht een gebruikelijke CAR-verzekering of daarmee gelijk te stellen gebruikelijke verzekering(en) aan te gaan en in stand te houden waarin De Graauw (met inbegrip van de door De Graauw voor de uitvoering van de Overeenkomst in te schakelen onderaannemers en hulppersonen) als medeverzekerde is opgenomen indien de Werkzaamheden van De Graauw dienen ter uitoefening van het bedrijf van de klant, tenzij schriftelijk iets anders is overeengekomen.

2. De klant zorgt er voor dat De Graauw zo spoedig mogelijk schriftelijk bewijs ontvangt van het bestaan en de inhoud van de in lid 1 en 2 bedoelde verzekeringen.

Artikel 6. Verbod overname personeel en gedetacheerden

1. Het is de klant, gedurende de looptijd van de Overeenkomst tot één jaar na beëindiging daarvan, niet toegestaan om medewerkers van De Graauw die bij de uitvoering van de Overeenkomst betrokken zijn geweest in dienst te nemen, dan wel anderszins voor zich te laten werken.

2. Het is de klant in geval van detachering niet toegestaan deze gedetacheerde personen gedurende de looptijd van de detachering tot één jaar direct na het einde van de detachering in dienst te nemen, dan wel anderszins voor zich te laten werken.

3. De klant verbeurt een onmiddellijk opeisbare boete ten belope van drie bruto jaarsalarissen van de desbetreffende medewerker bij overtreding van de in lid 1 en 2 genoemde verplichting.

Artikel 7. Eigendomsvoorbehoud

1. Alle voor de Werkzaamheden bestemde goederen, zoals materialen of onderdelen, worden eigendom van de klant nadat deze aan ál zijn financiële verplichtingen uit de Overeenkomst heeft voldaan en uit eerdere overeenkomsten met De Graauw nog dient te voldoen, met inbegrip van hetgeen de klant wegens zijn tekortschieten in zijn verplichtingen verschuldigd mocht worden.

Artikel 8. Termijnen

1. De Graauw kan niet eerder gehouden worden om met de uitvoering van zijn Werkzaamheden aan te vangen, dan nadat alle daarvoor noodzakelijke informatie, gegevens of goederen, zoals die

genoemd in artikel 4 en 5, in zijn bezit zijn en hij de overeengekomen termijnbetaling heeft ontvangen. Hij is bevoegd eerder aan te vangen en/of op te leveren, tenzij in de Overeenkomst iets anders is bepaald.

2. Tenzij uitdrukkelijk iets anders is overeengekomen zijn termijnen naar beste weten vastgesteld en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen. De enkele overschrijding van een genoemde termijn brengt De Graauw niet in verzuim. Indien overschrijding dreigt zullen De Graauw en klant zo spoedig mogelijk in overleg treden.

Artikel 9. Aanvaarding en oplevering

1. Zodra De Graauw te kennen heeft gegeven dat de resultaten van de Werkzaamheden gereed zijn voor aanvaarding en de klant deze niet binnen de door De Graauw gestelde termijn keurt en al dan niet onder voorbehoud aanvaardt dan wel onder aanwijzing van de gebreken weigert, worden de resultaten van de Werkzaamheden geacht stilzwijgend te zijn aanvaard.
2. Kleine gebreken die vóór een nog volgende betalingstermijn kunnen worden hersteld, mogen geen reden tot weigering zijn, mits zij de ingebruikneming van de installatie niet in de weg staan.
3. Na de aanvaarding worden de resultaten van de Werkzaamheden als opgeleverd beschouwd. De Graauw is bevoegd de oplevering te verdelen in een aantal deelopleveringen.
4. Worden de resultaten van de Werkzaamheden door de klant (stilzwijgend) aanvaard, dan wordt als het tijdstip van aanvaarding aangemerkt de dag van de in lid 4 bedoelde kennisgeving.
5. Op verzoek van de klant kan de aanvaarding van de resultaten van de Werkzaamheden ook zonder de kennisgeving krachtens lid 4 plaatsvinden. Hiertoe deelt de klant De Graauw schriftelijk mee de Werkzaamheden als aanvaard te beschouwen. De datum van verzending van deze mededeling geldt als het tijdstip van aanvaarding.

Artikel 10. Vervroegde ingebruikneming

1. Indien de klant de installatie of delen daarvan in gebruik wenst te nemen vóór de geplande oplevering, volgen partijen de in artikel 13 (wijzigingen) vastgelegde procedure. De klant dient vóór de datum van deze vervroegde ingebruikneming de Werkzaamheden met betrekking tot de installatie of delen daarvan die hij eerder in gebruik wenst te nemen goed te keuren en voor voltooid te ondertekenen. Indien klant dit achterwege laat en de installatie niettemin in gebruik neemt, wordt de installatie geacht te zijn goedgekeurd en voltooid.
2. Met betrekking tot artikel 16 (aansprakelijkheid) zal een dergelijke ingebruikneming als oplevering worden beschouwd. Schade die bij ingebruikneming als bedoeld in lid 1 van dit artikel aan de installatie ontstaat, komt voor rekening van de klant.

Artikel 11. Ontbinding en opzegging

1. Indien de klant surseance van betaling heeft aangevraagd, in staat van faillissement is verklaard of in de nakoming van de Overeenkomst is tekortgeschoten, is De Graauw gerechtigd de Overeenkomst te ontbinden.
2. De klant is te allen tijde bevoegd de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk op te zeggen.
3. In de gevallen bedoeld in de leden 1 en 2 is de klant verplicht om de vaste prijs die in de Overeenkomst is vastgelegd te betalen, verminderd met de besparingen die voor De Graauw uit de opzegging voortvloeien. Indien de prijs afhankelijk was gesteld van de werkelijke door De Graauw te maken kosten, wordt de door de klant verschuldigde prijs berekend op grondslag van de gemaakte kosten, de verrichte arbeid en de winst die De Graauw bij volledige uitvoering van de Werkzaamheden zou hebben gemaakt.
4. De klant is tevens verplicht de schade die De Graauw lijdt te vergoeden onverminderd de gehoudenheid van De Graauw die schade zoveel mogelijk te beperken, tenzij de schade het gevolg is van een tekortkoming die de klant niet kan worden toegerekend.

Artikel 12. Termijnverlenging en/of kostenvergoeding

1. Behoudens het bepaalde in artikel 13 heeft De Graauw uitsluitend recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding indien:
 - a) deze voorwaarden daar uitdrukkelijk in voorzien en onder de voorwaarde dat de vertraging en/of kosten hun oorzaak vinden in een omstandigheid die niet aan De Graauw kan worden toegerekend, of
 - b) deze hun oorzaak vinden in een omstandigheid waarvoor de klant verantwoordelijk is en waartegen De Graauw niet behoefde te waarschuwen gelet op diens in artikel 3 lid 3 genoemde verplichting, of
 - c) zich een onvoorziene omstandigheid voordoet van dien aard dat de klant naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid niet mag verwachten dat de Overeenkomst ongewijzigd in stand blijft.

2. Als De Graauw van mening is dat hij recht heeft op termijnverlenging en/of kostenvergoeding, deelt hij dat de klant met bekwame spoed schriftelijk en gemotiveerd mee. Daarbij vermeldt hij alle directe en indirecte kosten, alsmede een redelijke opslag voor algemene kosten, winst en risico. Voorts vermeldt hij de gevolgen ten aanzien van de planning.

Artikel 13. Wijzigingen (meer en minder werk)

1. De Graauw is bevoegd om voorstellen tot wijziging aan de klant voor te leggen indien hij daartoe aanleiding ziet en vooropgesteld dat de Werkzaamheden en resultaten van Werkzaamheden aan de Overeenkomst zullen beantwoorden.
2. De klant kan de in lid 1 bedoelde voorstellen tot wijziging, hetzij zonder opgaaf van redenen weigeren te accepteren, hetzij accepteren. In het laatste geval volgen partijen de in dit artikel vastgelegde procedure.
3. Indien de procedure in verband met de wijzigingen wordt vertraagd door een omstandigheid die niet aan De Graauw kan worden toegerekend, dan heeft deze recht op termijnverlenging en/of kostenvergoeding krachtens artikel 12.
4. Het ontbreken van een schriftelijke opdracht met betrekking tot de wijziging laat de aanspraken van De Graauw op betaling onverlet.

Artikel 14. Prijs en betaling

1. In de tussen partijen overeengekomen bedragen en in de in deze algemene voorwaarden genoemde bedragen is de omzetbelasting niet begrepen. De klant vergoedt de door De Graauw in het kader van de Overeenkomst verschuldigde omzetbelasting.
2. Alle prijzen en tarieven zijn gebaseerd op een normale werkweek van maandag tot en met vrijdag. Alle Werkzaamheden die worden verricht buiten de normale arbeidstijden per kalenderdag worden verrekend tegen de in de Overeenkomst vastgelegde tarieven en toeslagen, uitgaande van de normale werktijden van De Graauw. Alle wachturen resp. uitvaluren voor personeel resp. materieel van De Graauw veroorzaakt door de klant worden verrekend op basis van de in de Overeenkomst vastgelegde tarieven.
3. De verrekening van wijzigingen van lonen, sociale lasten, prijzen, huren en vrachten vindt plaats conform de risicoregeling installatietechniek, tenzij iets anders is overeengekomen.
4. De Graauw is gerechtigd om de factuur voor de eindafrekening in te dienen zodra de resultaten van de Werkzaamheden zijn opgeleverd, dan wel op de dag waarop de Overeenkomst krachtens artikel 11 is opgezegd of ontbonden. Indiening van deze factuur impliceert geen afstand van recht op verdere aanspraken van De Graauw in het kader van de Overeenkomst.
5. Betaling vindt plaats zonder inhoudingen of verrekening, voor zover niet anders is overeengekomen, binnen 14 dagen na de datum van de betreffende factuur.
6. De klant is in geen geval gerechtigd om voor of namens De Graauw betalingen te doen aan diens zelfstandige hulpverleners.
7. Een betaling strekt in de eerste plaats in mindering op alle verschuldigde kosten en rente en tenslotte in mindering op opeisbare facturen die het langst openstaan, zelfs al vermeldt de klant dat de betaling betrekking heeft op latere facturen.
8. De Graauw kan zijn recht op betaling geheel of gedeeltelijk overdragen (cederen) of in pand geven.

Artikel 15. In gebreke blijven van de klant

1. Indien de klant, handelend in de uitoefening van beroep of bedrijf, aan een keuring of aanvaarding van de Werkzaamheden niet tijdig meewerkt of een verschuldigde betaling niet tijdig verricht, heeft De Graauw aanspraak op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage conform artikel 6:119a van het Burgerlijk Wetboek (bij consumenten conform artikel 6:119 van het Burgerlijk Wetboek) met ingang van de dag, waarop de medewerking had moeten worden verleend of de betaling uiterlijk had behoren te geschieden. In dat geval is De Graauw tevens bevoegd om de Werkzaamheden op te schorten.
2. Vindt de medewerking of betaling niet plaats binnen een maand na de dag waarop dit uiterlijk had behoren plaats te vinden, dan kan De Graauw aanspraak maken op vergoeding van rente tegen het wettelijk rentepercentage verhoogd met twee procent met ingang van de dag waarop deze maand is verstreken, een en ander zonder aanmaning door De Graauw. In dat geval is De Graauw tevens bevoegd om de Overeenkomst te ontbinden krachtens artikel 11.
3. Als De Graauw vermoedt dat de klant de op hem rustende verplichtingen niet nakomt of niet zal nakomen, is De Graauw gerechtigd om van de klant en voor diens rekening en risico genoegzame zekerheid te verlangen, zoals een bankgarantie. Indien de klant in gebreke blijft met het stellen van de

verlangde zekerheid, is De Graauw bevoegd de Werkzaamheden te schorsen of de Overeenkomst te ontbinden krachtens artikel 11.

4. Ingeval de klant de op hem rustende verplichting om goederen tijdig op de overeengekomen plaats van aflevering af te nemen niet nakomt of niet zal nakomen, is De Graauw bevoegd om deze goederen voor rekening en risico van de klant op te slaan of op een geschikte wijze te verkopen en het hem verschuldigde op de opbrengst te verhalen, mits hij de klant heeft aangemaand om de goederen alsnog binnen 5 werkdagen af te nemen. De Graauw is bevoegd het aan de klant uit te keren overschot te voldoen door verrekening, ook gedurende diens surseance of faillissement.

5. Alle werkelijk door De Graauw gemaakte kosten om tot voldoening van verschuldigde facturen te geraken, zowel gerechtelijke als buitengerechtelijke kosten, komen voor rekening van de klant, tenzij De Graauw verkiest om deze kosten forfaitair te bepalen op 15% van het te vorderen bedrag.

Artikel 16. Aansprakelijkheid en garantie

1. Na het tijdstip van oplevering is De Graauw niet meer aansprakelijk voor gebreken, tenzij:

- a) die gebreken aan hem zijn toe te rekenen, en
- b) de klant die gebreken voorafgaande aan de oplevering niet heeft opgemerkt, en
- c) de klant die gebreken op het tijdstip van oplevering redelijkerwijs niet had kunnen ontdekken.

2. Is De Graauw krachtens het bepaalde in lid 1 aansprakelijk, dan is hij slechts gehouden tot vergoeding van de door de klant dientengevolge geleden, directe materiële schade.

3. Tot directe materiële schade behoren in geen geval: gevolgschade, bedrijfsschade, productieverlies, omzet- of winstderving of waardevermindering of verlies van producten evenmin als bedragen die in de uitvoeringskosten zouden zijn begrepen als de Werkzaamheden van de aanvang af goed zouden zijn uitgevoerd.

4. Onverminderd het in dit artikel bepaalde garandeert De Graauw voor eigen rekening de gebreken waarvoor hij aansprakelijk is te herstellen of de schade te beperken of op te heffen, gedurende de in lid 10 bedoelde termijn. In het geval dat de kosten van herstel in geen verhouding staan tot het belang van de klant bij herstel in plaats van schadevergoeding en in het geval dat de installaties niet in Nederland zijn opgesteld, komt de klant niet het recht toe om herstel te vorderen, maar wordt door De Graauw een schadevergoeding betaald. Door De Graauw vervangen onderdelen worden zijn eigendom.

5. Voor vergoeding van andere schade dan in dit artikel genoemd, is De Graauw slechts aansprakelijk indien en voor zover de klant bewijst, dat deze te wijten is aan opzet of schuld van De Graauw.

6. De Graauw is bij Werkzaamheden die dienen ter uitoefening van het bedrijf van de klant alleen aansprakelijk voor schaden die niet worden gedekt door de in artikel 5 lid 1 bedoelde verzekering(en).

7. Indien en voor zover de klant enig aan de Overeenkomst verbonden risico heeft verzekerd, is hij gehouden eventuele schade onder die verzekering te vorderen en De Graauw te vrijwaren voor verhaalsaanpakken van de verzekeraar.

8. De omvang van de door De Graauw te vergoeden schade is beperkt tot het bedrag van de in de Overeenkomst vastgelegde prijs of indien bij het sluiten van de Overeenkomst geen prijs is bepaald, zoals bij regieovereenkomsten, tot het bedrag van de vermoedelijke prijs. Bij onderhoudscontracten met een looptijd van meer dan één jaar, wordt de prijs gesteld op het totaal aan vergoedingen voor één jaar.

9. In geen geval zal de schadevergoeding echter meer bedragen dan het totaal van de bedragen van het eigen risico van de verzekering van De Graauw en de door de verzekeraar gedane uitkering tot ten hoogste € 100.000,00 (zegge: honderdduizend euro).

10. Elke aansprakelijkheid van De Graauw vervalst, voor zover niet iets anders is overeengekomen, door verloop van zes maanden vanaf het tijdstip waarop de Overeenkomst door oplevering, ontbinding of opzegging is geëindigd.

11. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek is niet ontvankelijk indien de klant niet met bekwame spoed nadat hij deze heeft ontdekt of redelijkerwijs had behoren te ontdekken, schriftelijk en gemotiveerd De Graauw in gebreke heeft gesteld.

12. Het vorderingsrecht uit hoofde van een gebrek vervalst door verloop van een maand na de schriftelijke en gemotiveerde ingebrekestelling.

13. De rechtsvordering uit hoofde van een gebrek waarvoor De Graauw krachtens lid 1 aansprakelijk is, is niet ontvankelijk indien zij wordt ingesteld, voor zover niet iets anders is overeengekomen, later dan zes maanden vanaf de dag waarop de Overeenkomst door oplevering, ontbinding of opzegging is geëindigd.

14. De Graauw is niet aansprakelijk voor vergoeding van schade van de klant of derden (mede)veroorzaakt door ter beschikking gestelde persoon/personen als bedoeld in artikel 6 lid 2.

15. De klant vrijwaart De Graauw tegen alle aanspraken van derden wegens (producten)aansprakelijkheid als gevolg van een gebrek in een door de klant aan een derde geleverd product of installatie en dat mede bestond uit door De Graauw ontwikkelde en/of geleverde goederen, behoudens indien en voor zover de klant bewijst dat de schade is veroorzaakt door die goederen en onverminderd het bepaalde in lid 7 van dit artikel.

16. Voor zover dat niet reeds voortvloeit uit de wet of Overeenkomst is De Graauw in ieder geval niet aansprakelijk indien een tekortkoming van De Graauw het gevolg is van overmacht, waaronder in dit verband in ieder geval wordt verstaan, arbeidsongeregeldheden bij derden of onder eigen personeel, tekortschieten van hulppersonen, transportmoeilijkheden, brand en verlies van te verwerken onderdelen, maatregelen van enige binnenlandse, buitenlandse of internationale overheid, zoals importverboden of handelsverboden, gewelddadige of gewapende acties, storingen in de energievoorzieningen, in communicatieverbindingen of in apparatuur of programmatuur van De Graauw of derden. Indien zich een omstandigheid als bedoeld in dit lid voordoet, zal De Graauw – teneinde daaruit voor de klant voortvloeiende nadelige gevolgen te beperken – die maatregelen treffen die in redelijkheid van hem geveerd kunnen worden.

17. De klant vrijwaart De Graauw tegen aanspraken van derden tot vergoeding van schade, voor zover deze schade krachtens deze algemene voorwaarden voor rekening van de klant blijft.

Artikel 17. Intellectuele eigendom

1. De intellectuele en industriële eigendomsrechten op alle aan de klant geleverde goederen, gegevens en (technische) informatie blijven berusten bij De Graauw. De Graauw heeft het uitsluitend recht tot openbaarmaking, verwezenlijking en verveelvoudiging van deze goederen, gegevens en informatie en de klant heeft het uitsluitend gebruiksrecht daarvan.

2. De door De Graauw aan de klant afgegeven documenten, zoals ontwerpen, tekeningen, technische beschrijvingen of bestekken worden eigendom van de klant en mogen door hem worden gebruikt met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van de intellectuele en industriële eigendom, nadat de klant aan zijn financiële verplichtingen jegens De Graauw heeft voldaan.

3. Het is de klant niet toegestaan om de volgens het ontwerp van De Graauw gerealiseerde installatie geheel of in onderdelen daarvan in herhaling aan te leggen, zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van De Graauw en onverminderd het bepaalde in de leden 5 en 6. De Graauw is bevoegd aan die toestemming voorwaarden te verbinden, waaronder het betalen van een vergoeding. Op volgens het ontwerp van De Graauw vervaardigde goederen is het bepaalde in dit lid van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18 Toepasselijk recht en geschillen

1. Op de Overeenkomst en op alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien is Nederlands recht van toepassing.

2. Elk geschil tussen De Graauw en klant zal worden beslecht door de bevoegde rechter te 's-Hertogenbosch.

3. In afwijking van het voorgaande lid is De Graauw bevoegd het geschil te laten beslechten door de krachtens de Wet bevoegde (gewone) rechter in het arrondissement van de plaats van vestiging van De Graauw.